

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 1 december 2008 *

I mål C-388/08 PPU,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 35 EU, framställd av Korkein oikeus (Finland) genom beslut av den 5 september 2008, som inkom till domstolen samma dag, i brottmålet mot

Artur Leymann,

Aleksei Pustovarov,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas samt domarna J.N. Cunha Rodrigues, J. Klučka, P. Lindh (referent) och A. Arabadjiev,

generaladvokat: J. Mazák,
justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

* Rättegångsspråk: finska.

med beaktande av den hänskjutande domstolens ansökan av den 5 september 2008, som inkom till domstolen samma dag, om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål i artikel 104b i rättegångsreglerna,

med beaktande av tredje avdelningens beslut av den 11 september 2008 att bifalla ansökan,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 4 november 2008,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Artur Leymann, genom M. Annala, asianajaja,

- Aleksei Pustovarov, genom H. Tuominen, oikeustieteen maisteri,

- Finlands regering, genom A. Guimaraes-Purokoski, i egenskap av ombud,

- Spaniens regering, genom J.M. Rodríguez Cárcamo, i egenskap av ombud,

- Nederländernas regering, genom C. ten Dam, i egenskap av ombud,

- Europeiska gemenskapernas kommission, genom I. Koskinen, R. Troosters och S. Grünheid, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Dom

- ¹ Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 27.2–4 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, s. 1) (nedan kallat rambeslutet).

- ² Begäran har framställts i ett brottmål i Finland mot Artur Leymann och Aleksei Pustovarov, vilka åtalats för grova (*törkeä*) narkotikabrott och överlämnats till Finland på grundval av europeiska arresteringsorder.

Tillämpliga bestämmelser

De unionsrättsliga bestämmelserna

3 I artikel 2.1 i rambeslutet föreskrivs följande:

”En europeisk arresteringsorder får utfärdas för gärningar som enligt den utfärdande medlemsstatens lagstiftning kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i tolv månader eller mer. ...”

4 I artikel 2.2 i rambeslutet räknas 32 brott upp, bland annat olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen, vilka ska medföra överlämnande på grundval av en europeisk arresteringsorder utan kontroll av om det föreligger dubbel straffbarhet för gärningen, förutsatt att brotten, som dessa definieras i den utfärdande medlemsstatens lagstiftning, kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år i den utfärdande medlemsstaten.

5 Enligt artikel 2.4 i rambeslutet är kontroll av om det föreligger dubbel straffbarhet för gärningen tillåten när det gäller andra brott än de som omfattas av artikel 2.2 i rambeslutet.

6 I artikel 3 i rambeslutet anges skälen till att verkställighet av en europeisk arresteringsorder ska vägras.

7 I artikel 4 anges skälen till att verkställighet av en europeisk arresteringsorder får vägras.

8 Artikel 8 i rambeslutet rör den europeiska arresteringsorderns innehåll och form. Den ska enligt artikel 8.1 d och e innehålla följande uppgifter:

”d) Brottets beskaffenhet och brottsrubricering, särskilt med avseende på artikel 2.

e) En beskrivning av de omständigheter under vilka brottet begåtts, inbegripet tidpunkt och plats samt den eftersöktes delaktighet i brottet.”

9 Enligt artikel 27.2 i rambeslutet ”får en överlämnad person inte åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott, som begicks före överlämnandet, än det brott för vilket personen överlämnades”, utom i det fall som anges i artikel 27.1 i detta beslut, då samtycke till överlämnandet ska anses ha getts, och i de fall som anges i artikel 27.3 i samma beslut.

10 Enligt artikel 27.3 i rambeslutet ska artikel 27.2 ”inte tillämpas i följande fall:

- a) Om personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den medlemsstat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det.
- b) Brottet kan inte leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd.
- c) Det straffrättsliga förfarandet föranleder inte tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks.
- d) Om personen kommer att bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, inbegripet böter eller en åtgärd som träder i stället för detta, även om påföljden inskränker den personliga friheten.
- e) Om personen har samtyckt till att bli överlämnad och i förekommande fall avstått från tillämpning av specialitetsbestämmelsen i enlighet med artikel 13.
- f) Om personen efter sitt överlämnande uttryckligen avstått från att utnyttja specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som begåtts före överlämnandet. ...
- g) Om den verkställande rättsliga myndigheten som överlämnat den eftersökte ger sitt samtycke i enlighet med punkt 4.”

11 Artikel 27.4 i rambeslutet har följande lydelse:

”En framställan om samtycke skall överlämnas till den verkställande rättsliga myndigheten, tillsammans med de uppgifter som anges i artikel 8.1, och åtföljas av en översättning enligt artikel 8.2. Samtycke skall ges om det brott för vilket det begärs i sig skall medföra överlämnande enligt bestämmelserna i detta rambeslut. Samtycke skall vägras av de skäl som anges i artikel 3 och får i övrigt vägras endast av de skäl som anges i artikel 4. Beslutet skall fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits.

...”

12 Enligt artikel 31.1 i rambeslutet ersätter bestämmelserna i beslutet motsvarande bestämmelser i flera konventioner om utlämning i förbindelserna mellan medlemsstaterna, bland annat europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957, konventionen av den 10 mars 1995 upprättad på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater (EGT C 78, s. 2), och konventionen av den 27 september 1996 upprättad på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater (EGT C 313, s. 12) (nedan kallad 1996 års konvention).

13 Det framgår av informationen rörande tidpunkten för Amsterdamfördragets ikraftträdande, offentliggjord i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 1 maj 1999 (EGT L 114, s. 56), att Republiken Finland har avgett en förklaring enligt artikel 35.2 EU, genom vilken den har godtagit domstolens behörighet att meddela förhandsavgörande enligt villkoren i artikel 35.3 b EU.

Den nationella lagstiftningen

- 14 Enligt 50 kap 1 § i den finländska strafflagen (rikoslaki, i dess lydelse enligt lag 1304/1993), vilken var i kraft vid tidpunkten för de gärningar som avses i åtalet, gör bland annat den som olagligen för eller försöker föra narkotika in i landet, transporterar eller låter transportera narkotika, säljer, förmedlar, till någon annan överlåter eller på annat sätt sprider eller försöker sprida narkotika, eller innehar eller försöker anskaffa narkotika, sig skyldig till narkotikabrott.
- 15 Enligt 50 kap 2 § strafflagen föreligger grovt narkotikabrott bland annat när föremålet för brottet är synnerligen farlig narkotika eller en stor mängd narkotika och brottet, även bedömt som en helhet, är grovt. I sådana fall skall gärningsmannen dömas till fängelse i minst ett och högst tio år.
- 16 Lag 1286/2003 om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annettu laki (1286/2003)) syftar till att införliva rambeslutet. Enligt 14 § i denna lag ska en framställning om gripande och utlämning innehålla uppgifter om brottets beskaffenhet och brottsrubricering, särskilt i fråga om gärningar för vilka dubbel straffbarhet inte krävs, samt en beskrivning av omständigheterna kring brottet, inbegripet tidpunkt och plats samt på vilket sätt den som begärs utlämnad har del i brottet.
- 17 I 58 § 1 mom. i nämnda lag föreskrivs att den som har utlämnats från en medlemsstat till Finland inte får åtalas, straffas eller berövas friheten för något annat brott som begåtts före utlämningen än det som låg till grund för utlämningen. Enligt 58 § 2 mom. tillämpas det förbudet inte bland annat om brottmålsrättegången inte föranleder

åtgärder som innebär att den utlämnades frihet inskränks eller om den medlemsstat som har utlämnat personen ger sitt samtycke till avvikelse från förbudet.

Brottmålet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 18 Begäran om förhandsavgörande avser brottmål mot Artur Leymann och Aleksei Pustovarov, där de finländska myndigheterna väckt åtal för grovt narkotikabrott. De tilltalade häktades i sin utevaro enligt beslut av Helsingin käräjäoikeus (Helsingfors tingsrätt) den 21 mars 2006, beträffande Artur Leymann, respektive den 5 maj 2006, beträffande Aleksei Pustovarov.

Brottmålet mot Artur Leymann

- 19 Genom en europeisk arresteringsorder av den 21 mars 2006 begärde åklagarmyndigheten i Helsingfors att den polska rättsliga myndigheten skulle gripa och överlämna Artur Leymann för lagföring. Artur Leymann misstänktes för grovt narkotikabrott avseende handel med narkotika mellan den 1 januari 2005 och den 21 mars 2006. Enligt arresteringsordern hade han tillsammans med ett antal medgärningsmän illegalt fört in en stor mängd amfetamin, vilket räknas som synnerligen farlig narkotika, i Finland, i syfte att sälja det vidare.
- 20 Den polska rättsliga myndigheten beslutade den 28 juni 2006 att överlämna Artur Leymann till Republiken Finland på grundval av begäran i arresteringsordern.

- 21 Åklagarmyndigheten i Helsingfors väckte den 2 oktober 2006 åtal mot Artur Leymann vid Helsingfors tingsrätt och yrkade ansvar för grovt narkotikabrott avseende handel med narkotika mellan den 15 och den 26 februari 2006. Enligt gärningsbeskrivningen i stämningsansökan hade den tilltalade tillsammans med Aleksei Pustovarov och andra personer fört in 26 kilogram hasch i Finland, i syfte att sälja det vidare. Artur Leymann var den som förde in narkotikan, medan Aleksei Pustovarov och en annan person organiserade införseln. Narkotikan levererades till Kouvola, Finland, via hamnen i Hangö, Finland, i en personbil och hämtades sedan upp av en annan person.
- 22 Åklagarmyndigheten i Helsingfors har uppgett att en representant för Republiken Polen vid Eurojust (Europeiskt organ för förstärkning av samarbetet på det rättsliga området) innan förfarandet inleddes vid tingsrätten hade informerat myndigheten om att det inte var nödvändigt att erhålla samtycke från Republiken Polen enligt artikel 27.3 g och 27.4 i rambeslutet för att kunna väcka åtal mot Artur Leymann för det grova narkotikabrottet som bestod av införsel av hasch, då överlämnandet grundade sig på misstankar om att han hade fört in amfetamin.
- 23 Den 7 november 2006 fällde Helsingfors tingsrätt de tilltalade till ansvar, däribland Artur Leymann, som dömdes till fängelse. Inga invändningar gjordes vid tingsrätten angående överlämnandet eller åtalet.
- 24 Artur Leymann överklagade den fällande domen till Helsingin hovioikeus (Helsingfors hovrätt) och hävdade att han inte borde ha åtalats för grovt narkotikabrott för handel med hasch mellan den 15 och den 26 februari 2006, eftersom han inte hade överlämnats till de finländska rättsliga myndigheterna för detta brott. I beslut av den 16 augusti 2007 fann hovrätten att tingsrätten hade fått samtycke från den polska rättsliga myndigheten, genom dess representant vid Eurojust, att åtala Artur Leymann för nämnda brott.

- 25 Helsingfors hovrätt meddelade dom i målet den 30 november 2007 och dömde Artur Leymann till tre år och fyra månaders fängelse. Även om den tilltalade enligt begäran om förhandsavgörande varit frihetsberövad sedan han greps i samband med överlämnandeförfarandet, framgår det av de upplysningar som hans ombud lämnat vid förhandlingen inför EG-domstolen att han varit villkorligt frigiven sedan februari 2008.

Brottmålet mot Aleksei Pustovarov

- 26 Genom en europeisk arresteringsorder av den 8 maj 2006 begärde åklagarmyndigheten i Helsingfors att den spanska rättsliga myndigheten skulle gripa Aleksei Pustovarov och överlämna honom för lagföring, då han misstänktes för grovt narkotikabrott avseende handel med narkotika mellan den 19 och den 25 februari 2006. Enligt arresteringsordern hade han tillsammans med ett antal medgärningsmän illegalt fört in en stor mängd amfetamin, vilket räknas som synnerligen farlig narkotika, i Finland, i syfte att sälja det vidare. Aleksei Pustovarov ansågs ha organiserat införseln och vidareförsäljningen. Arresteringsordern avsåg även två andra grova narkotikabrott avseende handel med narkotika i form av införsel av stora mängder hasch, i syfte att sälja det vidare, varav det ena påstods ha begåtts i september och oktober 2005 och det andra i november samma år.
- 27 Den spanska rättsliga myndigheten beslutade den 20 juni 2006 att överlämna Aleksei Pustovarov till Republiken Finland på grundval av begäran i arresteringsordern av den 8 maj 2006.
- 28 Åklagarmyndigheten i Helsingfors väckte den 2 oktober 2006 åtal mot Aleksei Pustovarov vid Helsingfors tingsrätt på de grunder som nämns ovan i punkt 21 i förevarande dom.

- 29 Den 24 oktober 2006, när prövningen av målet vid tingsrätten pågick, utfärdade ovannämnda åklagarmyndighet en ny europeisk arresteringsorder med begäran om att den spanska rättsliga myndigheten skulle samtycka till åtal mot Aleksei Pustovarov för grovt narkotikabrott avseende handel med narkotika mellan den 19 och den 25 februari 2006 i form av införsel av stora mängder hasch, i syfte att sälja det vidare, inte amfetamin som hade nämnts i den ursprungliga arresteringsordern.
- 30 Genom dom av den 7 november 2006, som meddelades innan den spanska rättsliga myndigheten hade samtyckt till den andra arresteringsordern, dömde Helsingfors tingsrätt Aleksei Pustovarov till fängelse för att ha begått de gärningar som beskrivs i stämningsansökan, vilka rubricerades som grovt narkotikabrott avseende handel med narkotika utförd mellan den 15 och den 26 februari 2006, samt för de två andra grova narkotikabrott avseende handel med narkotika som han åtalats för.
- 31 Aleksei Pustovarov överklagade denna dom till Helsingfors hovrätt och hävdade att han inte borde ha åtalats för grovt narkotikabrott avseende handel med hasch mellan den 15 och den 26 februari 2006, eftersom han inte hade överlämnats till den finländska rättsliga myndigheten för detta brott.
- 32 Den spanska rättsliga myndigheten lämnade den 11 juli 2007 sitt samtycke till att åtal väcktes mot Aleksei Pustovarov på de grunder som angavs i den andra europeiska arresteringsordern.
- 33 Helsingfors hovrätt fann att samtycket från den spanska rättsliga myndigheten gav hovrätten möjlighet att pröva åtalet mot Aleksei Pustovarov för grovt narkotikabrott avseende handel med narkotika mellan den 15 och den 26 februari 2006, trots att detta samtycke lämnats först efter det att Helsingfors tingsrätt meddelade sin dom.

- 34 Den 30 november 2007 dömde Helsingfors hovrätt Aleksei Pustovarov till sammanlagt fem år och åtta månaders fängelse för detta brott och för de två andra brott som han åtalats för.

Överklagandet till den hänskjutande domstolen

- 35 Den 28 maj 2008 beviljade Korkein oikeus (Högsta domstolen) prövningstillstånd för Artur Leymanns och Aleksei Pustovarovs överklaganden, vad gällde frågan huruvida specialitetsprincipen, såsom denna framgår av den nationella lagstiftningen om införlivande av artikel 27.2 i rambeslutet, utgör hinder mot att de båda åtalas för grovt narkotikabrott avseende handel med hasch mellan den 15 och den 26 februari 2006.

Tolkningsfrågorna

- 36 Mot denna bakgrund beslutade Högsta domstolen att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EG-domstolen:

1. Hur ska det i artikel 27.2 i rambeslutet användas uttrycket 'annat brott ... än det brott för vilket personen överlämnades' tolkas? Frågan rör närmare bestämt de kriterier som är avgörande vid bedömningen av om beskrivningen av den gärning som ligger till grund för åtalet är så avvikande från beskrivningen av den gärning som ligger till grund för överlämnandet att det är fråga om ett 'annat brott', vilket skulle innebära att åtal endast kan väckas om samtycke har lämnats i enlighet med artikel 27.3 g och 27.4 i rambeslutet.

2. Ska artikel 27.2 i rambeslutet tolkas så, att samtyckesförfarandet enligt artikel 27.3 g och 27.4 i beslutet ska tillämpas i en situation i vilken grovt narkotikabrott [låg] till grund för såväl arresteringsordern som det slutgiltiga åtalet, men att den gärningsbeskrivning som åtalet grundar sig på har ändrats på så sätt att åtalet rör en annan typ av narkotika än den som anges i arresteringsordern?

3. Hur ska artikel 27.2 i rambeslutet, enligt vilken en överlämnad person inte får åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott, tolkas, i synnerhet mot bakgrund av samtyckesförfarandet, vilket regleras i artikel 27.4, och med beaktande av bestämmelsen i artikel 27.3 c, enligt vilken specialitetsbestämmelsen inte är tillämplig när det straffrättsliga förfarandet inte föranleder tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks?
 - a) När det är fråga om fall som omfattas av samtyckesförfarandet, ska då ovannämnda bestämmelser tolkas så, att de inte utgör hinder mot att åtal väcks, ett förfarande genomförs och dom meddelas med anledning av det aktuella brottet innan samtycke har lämnats, under förutsättning att den person som misstänkts för brottet inte, på grund av denna misstanke, frihetsberövas eller underkastas frihetsinskränkande åtgärder?

 - b) Vilket vikt ska tillmätas den omständigheten att ett brottmål som inbegriper frihetsberövande avser flera brottsliga gärningar, varav en omfattas av samtyckesförfarandet? Ska ovannämnda bestämmelser då tolkas så, att de inte utgör hinder mot att åtal väcks, ett förfarande genomförs och dom meddelas innan samtycke har lämnats, också när den person som misstänkts för brottet i samband med domstolsförfarandet har underkastats en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks, när nämnda inskränkning är rättsligt motiverad med anledning av övriga åtalspunkter?"

Förfarandet för brådskande mål

- 37 Genom skrivelse av den 5 september 2008, som inkom till domstolens kansli samma dag, inkom Högsta domstolen med en ansökan om att begäran om förhandsavgörande skulle handläggas enligt förfarandet för brådskande mål i artikel 104b i rättegångsreglerna.
- 38 Som skäl för denna ansökan angav Högsta domstolen att Aleksei Pustovarov för närvarande avtjänar ett fängelsestraff för olika brott, däribland olaglig införsel av 26 kilogram hasch, vilket är det förfarande som föranlett begäran om förhandsavgörande. Han ska frigges villkorligt den 18 mars 2009. Denna domstol har angett att om åtalet för detta brott ogillades, skulle strafftiden för Aleksei Pustovarov minska, och han skulle frigges tidigare.
- 39 På grundval av referentens förslag och sedan generaladvokaten hörts, beslutade domstolens tredje avdelning att bifalla den hänskjutande domstolens ansökan om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål.

Prövning av tolkningsfrågorna

- 40 Domstolen erinrar inledningsvis om att den, såsom framgår av punkt 13 ovan i förevarande dom, i detta fall är behörig att tolka rambeslutet med stöd av artikel 35 EU.

Den första tolkningsfrågan

- 41 Den hänskjutande domstolen har ställt den första tolkningsfrågan för att få klarhet i vilka kriterier som är relevanta för att avgöra huruvida den överlämnade personen åtalas för ett "annat brott" än det brott för vilket denne överlämnades, i den mening som avses med artikel 27.2 i rambeslutet, vilket kräver att samtyckesförfarandet i artikel 27.3 g och 27.4 i beslutet genomförs.
- 42 Det framgår av artikel 1.1 och 1.2 samt skälen 5–7 och 11 i rambeslutet att detta har som mål att ersätta den multilaterala utlämningsordningen mellan medlemsstaterna med ett system för överlämnande av dömda eller misstänkta personer mellan rättsliga myndigheter för verkställighet av domar eller lagföring, och att systemet ska grundas på principen om ömsesidigt erkännande. Rambeslutet syftar bland annat till att underlätta och påskynda det rättsliga samarbetet (se dom av den 3 maj 2007 i mål C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, REG 2007, s. I-3633, punkt 28).
- 43 I artikel 27.2 i rambeslutet anges specialitetsbestämmelsen, enligt vilken en överlämnad person inte får åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott, som begicks före överlämnandet, än det brott för vilket personen överlämnades.
- 44 Den bestämmelsen är förbunden med den verkställande medlemsstatens suveränitet och ger den eftersökta personen rätt att endast åtalas, dömas eller berövas friheten för det brott för vilket personen överlämnades.

- 45 Medlemsstaterna får enligt artikel 27.1 i rambeslutet avstå från att tillämpa specialitetsbestämmelsen. Det finns också flera undantag från specialitetsbestämmelsen i artikel 27.3 i nämnda beslut.
- 46 För att bedöma räckvidden av artikel 27.2 i rambeslutet och i synnerhet av begreppet "annat brott" än det brott för vilket den berörda personen överlämnades, måste hänsyn tas till syftet med rambeslutet.
- 47 Enligt skäl 5 i rambeslutet har målet för unionen att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa medfört att behovet av utlämning mellan medlemsstaterna har försvunnit och att det ska ersättas av ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter.
- 48 I samma skäl tilläggs att de traditionella samarbetsförbindelserna mellan medlemsstaterna bör ersättas av ett system med fri rörlighet för straffrättsliga avgöranden, såväl preliminära som slutliga.
- 49 I skäl 6 i rambeslutet anges att den europeiska arresteringsordern utgör den första konkreta åtgärden på det straffrättsliga området rörande principen om ömsesidigt erkännande, vilken Europeiska rådet har kallat en "hörnsten" i det rättsliga samarbetet.

- 50 Enligt skäl 10 i rambeslutet kräver genomförandet av systemet med en europeisk arresteringsorder en hög grad av förtroende mellan medlemsstaterna.
- 51 Principen om ömsesidigt erkännande, som ligger till grund för rambeslutets systematik, innebär också enligt artikel 1.2 i beslutet att medlemsstaterna i princip är skyldiga att vidta åtgärder med anledning av en europeisk arresteringsorder. De ska eller får endast vägra verkställighet av en sådan order i de fall som anges i artiklarna 3 och 4 i rambeslutet.
- 52 Vid beslut om överlämnande av den eftersökta personen för åtal för ett brott som definieras i den nationella lagstiftning som är tillämplig i den utfärdande medlemsstaten, ska den rättsliga myndigheten i den verkställande medlemsstaten på grundval av artikel 2 i rambeslutet pröva den brottsbeskrivning som anges i den europeiska arresteringsordern. Den brottsbeskrivningen ska innehålla de uppgifter som anges i artikel 8 i beslutet, det vill säga bland annat brottets beskaffenhet och brottsrubricering, en beskrivning av de omständigheter under vilka brottet begåtts, inbegripet tidpunkt och plats samt den eftersöktes delaktighet i brottet, samt den straffskala som föreskrivs för brottet, uppställda enligt formuläret i bilagan till rambeslutet.
- 53 Som kommissionen har gjort gällande i sitt yttrande, grundar sig begäran om överlämnande på uppgifter som återspeglar utredningsläget när den europeiska arresteringsordern utfärdades. Det är således möjligt att de uppgivna faktiska omständigheterna under förfarandets gång kommer att inte helt motsvara dem som beskrevs inledningsvis. De uppgifter som tillkommit kan leda till att gärningsbeskrivningen för brott som inledningsvis föranlett den europeiska arresteringsordern preciseras eller till och med förändras.

- 54 Uttrycken "åtalas", "dömas" eller "berövas sin frihet" i artikel 27.2 i rambeslutet visar att begreppet "annat brott" än det för vilket den berörda personen överlämnades ska bedömas med hänsyn till förfarandets olika skeden och mot bakgrund av varje processhandling som kan förändra brottsrubriceringen.
- 55 För att, mot bakgrund av kravet på samtycke, bedöma huruvida en processhandling leder till att det blir fråga om ett "annat brott" än det som angetts i den europeiska arresteringsordern, ska gärningsbeskrivningen i arresteringsordern jämföras med gärningsbeskrivningen i den senare processhandlingen.
- 56 Att kräva den verkställande medlemsstatens samtycke för varje förändring i gärningsbeskrivningen, skulle gå utöver konsekvenserna av specialitetsbestämmelsen och det skulle inverka menligt på syftet med rambeslutet, det vill säga att underlätta och påskynda det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna.
- 57 För att avgöra huruvida det rör sig om ett "annat brott" än det brott för vilket personen överlämnades, ska det prövas huruvida brottsrekvisiten enligt lagstiftningen i den utfärdande medlemsstaten motsvarar dem för det brott som föranlett överlämnandet, och huruvida uppgifterna i arresteringsordern i tillräcklig mån motsvarar dem i den senare processhandlingen. Förändringar av tidpunkten och platsen för brottet är tillåtna, i den mån de följer av de uppgifter som tillkommit under förfarandet i den utfärdande medlemsstaten beträffande de handlingar som beskrivs i arresteringsordern, i den mån de inte ändrar brottets art och i den mån de inte medför att något skäl uppkommer till att vägra verkställighet enligt artiklarna 3 och 4 i rambeslutet.

58 Det ankommer på den behöriga nationella domstolen att, mot bakgrund av de kriterier som anges i föregående punkt, pröva huruvida det brott som beskrivs i stämmingsansökan utgör ett annat brott än det som beskrivs i de arresteringsorder som utfärdats beträffande Artur Leymann och Aleksei Pustovarov.

59 Den första tolkningsfrågan ska följaktligen besvaras på följande sätt. För att avgöra huruvida det aktuella brottet inte är ett "annat brott" än det brott för vilket den berörda personen överlämnades i den mening som avses i artikel 27.2 i rambeslutet, vilket kräver att samtyckesförfarandet i artikel 27.3 g och 27.4 i rambeslutet genomförs, ska det prövas huruvida brottsrequisiten enligt lagstiftningen i den utfärdande medlemsstaten motsvarar dem för det brott som föranlett överlämnandet, och huruvida uppgifterna i arresteringsordern i tillräcklig mån motsvarar dem i den senare processhandlingen. Förändringar av tidpunkten och platsen för brottet är tillåtna, i den mån de följer av de uppgifter som tillkommit under förfarandet i den utfärdande medlemsstaten beträffande de handlingar som beskrivs i arresteringsordern, i den mån de inte ändrar brottets art och i den mån de inte medför att något skäl uppkommer till att vägra verkställighet enligt artiklarna 3 och 4 i rambeslutet.

Den andra tolkningsfrågan

60 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra tolkningsfrågan för att få klarhet i huruvida en förändring av gärningsbeskrivningen, endast beträffande den berörda typen av narkotika, utan förändring av brottsrubriceringen, kan medföra att det föreligger ett "annat brott" än det brott för vilket den berörda personen överlämnades i den mening som avses i artikel 27.2 i rambeslutet och att det därmed är nödvändigt att följa samtyckesförfarandet i artikel 27.3 g och 27.4 i detta beslut.

- 61 I det nationella målet rör åtalet enligt stämningsansökan införsel av hasch, medan arresteringsorderna avser införsel av amfetamin.
- 62 Det är dock fortfarande fråga om ett brott som bestraffas med minst tre års fängelse och faller under brottsrubriceringen "olaglig handel med narkotika" enligt artikel 2.2 i rambeslutet.
- 63 Den andra tolkningsfrågan ska således besvaras på följande sätt. Under sådana omständigheter som i det nationella målet kan en förändring av gärningsbeskrivningen såvitt avser den berörda typen av narkotika inte i sig medföra att det föreligger ett "annat brott" än det brott för vilket den berörda personen överlämnades i den mening som avses i artikel 27.2 i rambeslutet.

Den tredje tolkningsfrågan

- 64 Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje tolkningsfrågan för att få klarhet i hur undantaget från specialitetsbestämmelsen i artikel 27.3 c i rambeslutet ska tolkas, med tanke på samtyckesförandet enligt artikel 27.4 i detta beslut. Frågan gäller i synnerhet huruvida dessa bestämmelser ger utrymme för att åtala och döma en person för ett "annat brott" än det brott för vilket den berörda personen överlämnades, vilket kräver den verkställande medlemsstatens samtycke, innan detta samtycke har erhållits, förutsatt att personen i fråga inte underkastas frihetsinskränkande åtgärder. Frågan gäller även huruvida det har någon inverkan på möjligheten att åtala och döma den berörda personen för detta "andra brott" att denne hålls häktad med anledning av andra åtalspunkter som utgör laglig grund för häktning.

- 65 Det ska inledningsvis påpekas att den tredje tolkningsfrågan bara blir aktuell om de behöriga rättsliga myndigheterna har att pröva ett "annat brott" än det brott för vilket den berörda personen överlämnades, eftersom undantagen från specialitetsbestämelsen per definition bara är tillämpliga under den förutsättningen.
- 66 För att fastställa räckvidden av artikel 27.3 i rambeslutet, ska denna bestämmelse tolkas mot bakgrund av rambeslutets föremål, systematik och syfte.
- 67 I undantagen i artikel 27.1 och 27.3 a–g i rambeslutet återges undantagen i de tidigare konventionerna om utlämning, bland annat dem som anges i 1996 års konvention. Undantagen i artikel 27.3 b–d i rambeslutet motsvarar dem i artikel 10.1 a–c i nämnda konvention.
- 68 Dessa undantag har olika bakomliggande skäl. Undantagen i artikel 27.1 och 27.3 e–g i rambeslutet grundar sig på samtycke från de berörda medlemsstaterna, från den verkställande medlemsstatens rättsliga myndigheter eller från de personer som berörs av den europeiska arresteringsordern. Undantagen i artikel 27.3 b och d avser tillämpliga påföljder eller andra åtgärder. Undantaget i artikel 27.3 c rör det straffrättsliga förfarandet.
- 69 Undantagen grundade på samtycke gäller oberoende av det tillämpliga förfarandet och arten av den påföljd som utdöms.

- 70 Även undantagen i artikel 27.3 b–d i rambeslutet omfattar olika fall. Undantaget i artikel 27.3 b gäller den situationen att brottet inte kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd. Det i artikel 27.3 c rör situationer där det straffrättsliga förfarandet enligt lag eller enligt den rättsliga myndighetens bedömning inte föranleder tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks. Artikel 27.3 d i rambeslutet avser fall där personen i fråga kommer att bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, även om påföljden inskränker den personliga friheten. Med det sistnämnda fallet avses påföljder av ekonomisk art, såsom böter, eller andra påföljder, såsom samhällstjänst eller ålägganden att göra eller underlåta något, exempelvis förbud att besöka vissa platser eller en skyldighet att inte lämna den berörda medlemsstaten.
- 71 När det slagits fast att det är fråga om ett ”annat brott” än det brott för vilket den berörda personen överlämnades, kan åtal inte väckas för detta brott utan att samtycke har erhållits, utom i de undantagsfall som anges i artikel 27.3 a–f i rambeslutet.
- 72 Undantaget i artikel 27.3 c i rambeslutet rör en situation där det straffrättsliga förfarandet inte föranleder tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks.
- 73 Av detta följer att inom ramen för detta undantag kan en person åtalas och dömas för ett ”annat brott” än det brott för vilket denne överlämnades, som leder till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, utan att samtyckesförfarandet behöver tillämpas, förutsatt att personen i fråga inte underkastas frihetsinskränkande åtgärder under det straffrättsliga förfarandet. Om denne slutligen döms till fängelse eller annan frihetsinskränkande åtgärd, krävs det dock samtycke för att denna påföljd ska kunna verkställas.

- 74 Den tolkningen återspeglar för övrigt bestämmelserna i artikel 10.1 b i 1996 års konvention, såsom denna artikel framgår av den förklarande rapporten, godkänd av rådet den 26 maj 1997, till denna konvention (EGT C 191, 1997, s. 13). Enligt den rapporten kan en ansökande stat påbörja eller fortsätta åtal eller rättsligt pröva en person för andra gärningar än de för vilka personen utlämnades, även när brottet är belagt med frihetsinskränkande påföljd så länge personen inte, vare sig under rättegången eller som en följd av denna, får sin personliga frihet inskränkt. Detta innebär enligt rapporten att om en person döms till ett straff eller en åtgärd som innefattar frihetsberövande kan domen endast verkställas om den ansökande staten erhåller samtycke från antingen den berörda personen eller den anmodade staten.
- 75 Artikel 27.3 c i rambeslutet utgör dock inte hinder mot att den överlämnade personen underkastas frihetsinskränkande åtgärder innan samtycke erhålls, då dessa åtgärder är lagligt motiverade genom andra åtalspunkter i den europeiska arresteringsordern.
- 76 Den tredje tolkningsfrågan ska således besvaras på följande sätt. Undantaget i artikel 27.3 c i rambeslutet ska tolkas så, att om det föreligger ett ”annat brott” än det brott för vilket den berörda personen överlämnades, måste samtycke inhämtas enligt artikel 27.4 i rambeslutet och erhållas för att en påföljd eller annan åtgärd som innefattar frihetsberövande ska få verkställas. Den överlämnade personen får åtalas och dömas för ett sådant brott innan detta samtycke har erhållits, förutsatt att inga frihetsinskränkande åtgärder vidtas under åtalsfasen eller domsfasen med anledning av detta brott. Undantaget i artikel 27.3 c utgör dock inte hinder mot att den överlämnade personen underkastas frihetsinskränkande åtgärder innan samtycket erhålls, då dessa åtgärder är lagligt motiverade genom andra åtalspunkter i den europeiska arresteringsordern.

Rättegångskostnader

77 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

- 1) För att avgöra huruvida det aktuella brottet inte är ett "annat brott" än det brott för vilket den berörda personen överlämnades, i den mening som avses i artikel 27.2 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, vilket kräver att samtyckesförfarandet i artikel 27.3 g och 27.4 i rambeslutet genomförs, ska det prövas huruvida brottsrekvisiten enligt lagstiftningen i den utfärdande medlemsstaten motsvarar dem för det brott som föranlett överlämnandet, och huruvida uppgifterna i arresteringsordern i tillräcklig mån motsvarar dem i den senare processhandlingen. Förändringar av tidpunkten och platsen för brottet är tillåtna, i den mån de följer av de uppgifter som tillkommit under förfarandet i den utfärdande medlemsstaten beträffande de handlingar som beskrivs i arresteringsordern, i den mån de inte ändrar brottets art och i den mån de inte medför att något skäl uppkommer till att vägra verkställighet enligt artiklarna 3 och 4 i rambeslutet.
- 2) Under sådana omständigheter som i det nationella målet kan en förändring av gärningsbeskrivningen såvitt avser den berörda typen av narkotika inte i sig

medföra att det föreligger ett ”annat brott” än det brott för vilket den berörda personen överlämnades, i den mening som avses i artikel 27.2 i rambeslut 2002/584.

- 3) **Undantaget i artikel 27.3 c i rambeslut 2002/584 ska tolkas så, att om det föreligger ett ”annat brott” än det brott för vilket den berörda personen överlämnades, måste samtycke inhämtas enligt artikel 27.4 i rambeslutet och erhållas för att en påföljd eller annan åtgärd som innefattar frihetsberövande ska få verkställas. Den överlämnade personen får åtalas och dömas för ett sådant brott innan detta samtycke har erhållits, förutsatt att inga frihetsinskränkande åtgärder vidtas under åtalsfasen eller domsfasen med anledning av detta brott. Undantaget i artikel 27.3 c utgör dock inte hinder mot att den överlämnade personen underkastas frihetsinskränkande åtgärder innan samtycket erhålls, då dessa åtgärder är lagligt motiverade genom andra åtalspunkter i den europeiska arresteringsordern.**

Underskrifter